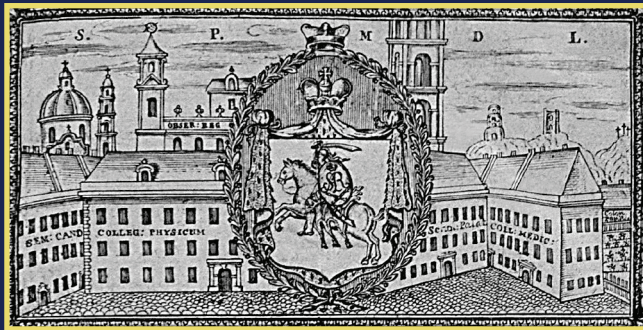

LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTAS
VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS

XVI TARPTAUTINĖ MOKSLINĖ KONFERENCIJA

**LIETUVOS DIDŽIOJI KUNIGAIKŠTYSTĖ
XVIII AMŽIUJE
LUOMAS, UŽSIĖMIMAS, PAŠAUKIMAS**

2017 m. lapkričio 23–24 d.

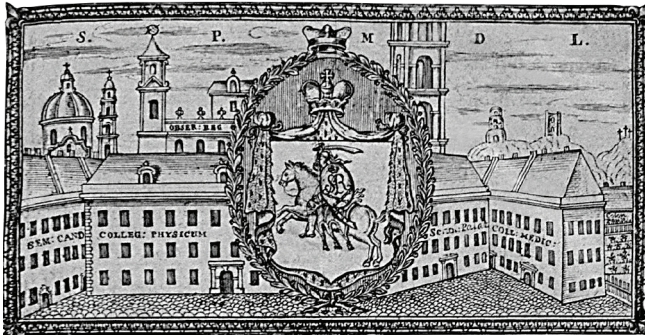
Lietuvos istorijos institutas
Kražių g. 5, Vilnius

INSTYTUT HISTORII LITWY
UNIwersytet WITOLDA WIELKIEGO

XVI MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA

WIELKIE KSIĘSTWO LITEWSKIE W XVIII WIEKU

STAN, ZAJĘCIE, POWOŁANIE

23–24 listopada 2017 r.

Instytut Historii Litwy
Kražių g. 5, Vilnius

PROGRAMA / PROGRAM

Lapkričio 23 d. (ketvirtadienis) / 23 listopada (czwartek)

9.30–10.00

Dalyvių registracija / Rejestracja uczestników

10.00–10.20

Konferencijos atidarymas, sveikinimo žodis /
Otwarcie konferencji, przemówienie powitalne

I posėdis. LUOMAS IR KARJERA / I sesja. STAN I KARIERA

Moderuoja / Moderator prof. dr. Valdas Rakutis

10.20–10.40

Dr. Adam STANKEVIČ (Lietuvos istorijos institutas / Instytut Historii Litwy)

Advokato profesijos raidos tendencijos Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje
XVIII amžiuje

Tendencje rozwojowe zastępstwa procesowego w Wielkim Księstwie Litewskim w
XVIII wieku

10.40–11.00

Dr Piotr PILARCZYK (Poznańs Adomo Mickevičiaus universitetas / Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w
Poznaniu)

Palestra Komisji Skarbu Wielkiego Księstwa Litewskiego

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės iždo komisijos palestra

11.00–11.20

Prof. dr. Ramunė ŠMIGELSKYTĖ-STUKIENĖ (Lietuvos istorijos institutas, Lietuvos edukologijos
universitetas / Instytut Historii Litwy, Litewski
Uniwersytet Edukologiczny)

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės muitinės tarnautojai: personalinė sudėtis ir
karjeros galimybės 1785–1794 m.

Urządnicy komór celnych w Wielkim Księstwie Litewskim: skład personalny i
możliwości kariery w latach 1785–1794

11.20–11.50 **Kavos pertrauka / Przerwa na kawę**

11.50–12.10

Doc. dr. Irina KITURKA (Gardino Jankos Kupalos valstybinis universitetas / Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы / Grodzieński Uniwersytet Państwowy im. Janki Kupaly)

Материальное поощрение в организации деятельности таможенной службы
Великого Княжества Литовского во второй половине XVIII века

Materialinis skatinimas Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės muitinių sistemos
tarnautojų veikloje XVIII amžiaus antroje pusėje

Materialne motywowanie w organizowaniu działalności służby celnej Wielkiego
Księstwa Litewskiego w drugiej połowie XVIII wieku

12.10–12.30

Dr Magdalena ŚLUSARSKA (Lenkijos mokslų akademijos literatūros tyrimų institutas / Instytut Badań
Literackich Polskiej Akademii Nauk)

Anna z Grozmanich Narbuttowa – tłumaczka ksiąg

Ona Grozmanaitė-Narbutienė – knygų vertėja

12.30–12.50

Dr. Lina BALAIŠYTĖ (Lietuvos kultūros tyrimų institutas / Instytut Badań Kultury Litwy)

Dailininkas XVIII amžiuje: karjeros galimybės

Artysta w XVIII wieku: możliwości kariery

12.50–13.30 **Diskusijos / Dyskusja**

13.30–15.00 **Pietų pertrauka / Przerwa obiadowa**

II posėdis. TARP PAŠAUKIMO IR UŽSIĖMIMO /

II sesja. MIĘDZY POWOŁANIEM I ZAJĘCIEM

Moderuoja / Moderator doc. dr. Robertas Jurgaitis

15.00–15.20

Prof. dr hab. Mariusz AUSZ (Liublino Marijos Curie-Skłodowskos universitetas / Uniwersytet Marii Curie-
Skłodowskiej w Lublinie)

Powstanie Litewskiej Prowincji Zakonu Pijarów i jej działalność w XVIII wieku

Lietuvos pijorų provincijos įsteigimas ir jos veikla XVIII amžiuje

15.20–15.40

Dr Andrea MARIANI (Poznanės Adomo Mickevičiaus universitetas / Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Działalność duszpasterska jezuitów w Wilnie: między reformą trydencką a lokalnymi uwarunkowaniami

Ganytojiška jėzuitų veikla Vilniuje: tarp Tridendo reformos ir vietos sąlygų

15.40–16.00

Arnaud PARENT (Mykolo Romerio universitetas / Uniwersytet Michała Rómera)

Mokslininko adaptacija užsienio kontekste: Jeano Emmanuelio Gilibert'o atvejis

Adaptacja naukowca w środowisku cudzoziemskim: przypadek Jeana Emmanuela Giliberta

16.00–16.30 **Kavos pertrauka / Przerwa na kawę**

16.30–16.50

Prof. dr hab. Kazimierz PUCHOWSKI (Gdąnsko universitetas / Uniwersytet Gdański)

Kolegia szlacheckie w edukacji elit Wielkiego Księstwa Litewskiego

Bajoriškosios kolegijos Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės elito ugdyme

16.50–17.10

Dr. Auksė KALADŽINSKAITĖ (Lietuvos kultūros tyrimų institutas / Instytut Badań Kultury Litwy)

Juozapas Fontana: architektas ir bajoras

Józef Fontana: architekt i szlachcic

17.10–17.30

Doc. dr. Rasa BUTVILAITĖ (Vilniaus dailės akademija / Wileńska Akademia Sztuki)

Architektas XVIII amžiaus Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje

Architekt w osiemnastowiecznym społeczeństwie Wielkiego Księstwa Litewskiego

17.30–18.00 **Diskusijos / Dyskusja**

2017 m. lapkričio 24 d. (penktadienis) / 24 listopada (piątek)

III posėdis. SOCIALINĖS SLINKTYS /

III sesja. PRZEMIANY SPOŁECZNE

Moderuoja / Moderator dr. Adam Stankevič

10.00–10.20

Prof. dr. Valdas RAKUTIS (Klaipėdos universitetas, Kauno tvirtovės regioninis parkas /
Uniwersytet Klaipėdzki, Park Regionalny Fortecy Kowieńskiej)

Luomas, pašaukimas ir profesija Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kariuomenėje 1775–1794 m.

Stan, powołanie i zawod w wojsku Wielkiego Księstwa Litewskiego w latach 1775–1794

10.20–10.40

Dr. Dalius VILIŪNAS (Lietuvos kultūros tyrimų institutas / Instytut Badań Kultury Litwy)

Valstiečių laisvinimo teorinis grindimas Lietuvoje XVIII amžiaus antrojoje pusėje

Teoretyczne uzasadnienie wyzwolenia chłopów na Litwie w drugiej połowie XVIII wieku

10.40–11.00

Dr. Martynas JAKULIS (Vilniaus universitetas / Uniwersytet Wileński)

„Iki tol gyveno iš darbo“: nekvalifikuoti darbininkai Vilniuje XVIII amžiuje

„Dotychczas z pracy rąk swoich żywiła się“: niewykwalifikowani robotnicy w Wilnie w XVIII wieku

11.00–11.30 **Kavos pertrauka / Przerwa na kawę**

11.30–11.50

Dr Bernadetta MANYŚ (Poznanės Adomo Mickevičiaus universitetas / Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Wileńscy zarębacze w pierwszej połowie XVIII wieku, czyli historyczne „studium przypadku“

Vilniaus skerdikai XVIII amžiaus pirmojoje pusėje, arba istorinis „atvejo tyrimas“

11.50–12.10

Dr. Natalia SLIŽ (Baltarusijos teisės universiteto Gardino filialas / Białoruski Instytut Prawoznawstwa, Filia w Grodnie)

Układ życia rzemieślników Horodnicy w drugiej połowie XVIII wieku
Horodnycos amatininkų gyvenimas XVIII amžiaus antrojoje pusėje

12.10–12.30

Doc. dr. Liudas GLEMŽA (Vytauto Didžiojo universitetas / Uniwersytet Witolda Wielkiego)

Karjera Kauno miesto savivaldos struktūrose (XVIII amžiaus antroji pusė)
Kariera w strukturach samorządu miasta Kowna (druga połowa XVIII wieku)

12.30–12.50

Dr. Domininkas BURBA (Lietuvos edukologijos universitetas / Litewski Uniwersytet Edukologiczny)

Turtai ir garbė. Paskutinio Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didžiojo maršalo
Liudviko Tiškevičiaus valdos XVIII–XIX amžių sandūroje

Bogactwo i sława. Posiadłości ostatniego wielkiego marszałka Wielkiego Księstwa
Litewskiego Ludwika Tyszkiewicza na przełomie XVIII i XIX wieku

12.50–13.30 **Diskusijos / Dyskusja**

13.30–14.30 **Pietų pertrauka / Przerwa obiadowa**

IV posėdis. MOKYMAS. MOKYKLOS. MOKYTOJAI /

IV sesja. NAUCZANIE. SZKOŁY. NAUCZYCIELE

Moderuoja / Moderator prof. dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė

14.30–14.50

Dr. Aistė PALIUŠYTĖ (Lietuvos kultūros tyrimų institutas / Instytut Badań Kultury Litwy)

Dailininkų mokymo įteisinimas ir sklaida XVIII a. Nesvyžiaus Radvilų dvare
Upramocnienie oraz rozpowszechnianie nauczania artystów na dworze
Radziwiłłów w Nieświeżu w XVIII wieku

14.50–15.10

Prof. dr hab. Janina KAMIŃSKA (Varšuvos universitetas / Uniwersytet Warszawski)

Szkolnictwo Wydziału Litewskiego w strukturze szkolnej Komisji Edukacji
Narodowej

Lietuvos skyriaus mokyklų tinklas Tautinės edukacinės komisijos mokyklų
struktūroje

15.10–15.30

Prof. dr hab. Ewa KULA (Kelcy Jano Kochanowskio universitetas / Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach)

Wizytacja Adama Kazimierza Czartoryskiego szkół wołyńskich i ukraińskich i jej znaczenie dla Komisji Edukacji Narodowej

Adomo Kazimiero Čartoriskio atliktos Volynės ir Ukrainos mokyklų vizitacijos reikšmė Tautinei edukacinei komisijai

15.30–15.50 **Kavos pertrauka / Przerwa na kawę**

15.50–16.10

Prof. dr. Aivas RAGAUSKAS (Lietuvos edukologijos universitetas / Litewski Uniwersytet Edukologiczny)

Tarp luomo, užsiėmimo ir pašaukimo: Kėdainių gimnazijos mokytojai (XVII–XVIII a.)

Między stanem, zajęciem i powołaniem: nauczyciele gimnazjum w Kiejdanach (w wiekach XVII i XVIII)

16.10–16.30

Dr Ryszard ŚLĘCZKA (Krokuvos pedagoginis universitetas / Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie)

Zasoby archiwów krakowskich przedstawiające obraz nauczyciela szkół na Litwie w drugiej połowie XVIII wieku

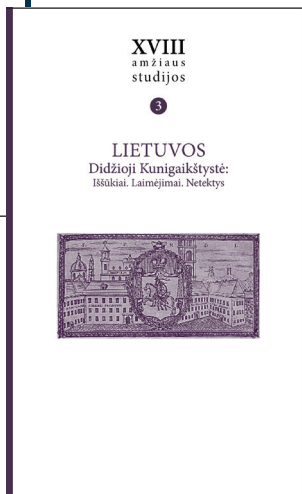
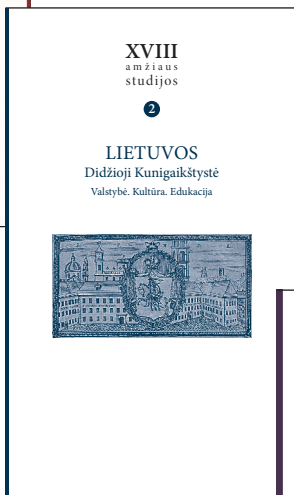
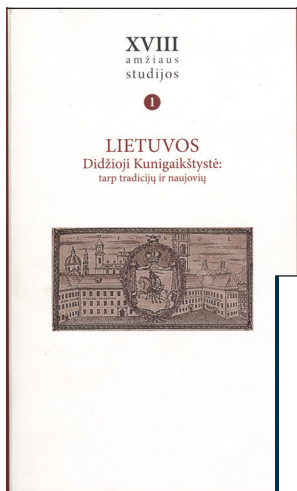
XVIII amžiaus antrosios pusės Lietuvos mokyklų mokytojo portretas Krokuvos archyvinių šaltinių duomenimis

16.30–17.30 **Diskusijos. Konferencijos apibendrinimas /
Dyskusja. Podsumowanie konferencji**

Užrašams / Na notatki

Išleisti XVIII amžiaus studijų tomai /
Wydane tomy Studiów osiemnastowiecznych

Konferenciją remia / Konferencję finansowo wspiera

LIETUVOS NOTARŲ RŪMAI

Konferencijos organizacinis komitetas / Komitet organizacyjny konferencji

Doc. dr. Vydas Dolinskas (Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai, Vilniaus universitetas / Muzeum Narodowe – Pałac Wielkich Książąt Litewskich, Uniwersytet Wileński)

Doc. dr. Liudas Glemža (Vytauto Didžiojo universitetas / Uniwersytet Witolda Wielkiego)

Doc. dr. Robertas Jurgaitis (Lietuvos edukologijos universitetas / Litewski Uniwersytet Edukologiczny)

Prof. dr. Zigmantas Kiaupa (Lietuvos istorijos institutas / Instytut Historii Litwy)

Prof. dr. Valdas Rakutis (Klaipėdos universitetas, Kauno tvirtovės regioninis parkas / Uniwersytet Klaipėdzki, Park Regionalny Fortecy Kowieńskiej)

Dr. Adam Stankevič (Lietuvos istorijos institutas / Instytut Historii Litwy)

Prof. dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (Lietuvos istorijos institutas, Lietuvos edukologijos universitetas / Instytut Historii Litwy, Litewski Uniwersytet Edukologiczny), komiteto pirmininkė / przewodnicząca komitetu

Konferencijos kalbos – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istoriografijos kalbos (be vertimo).

Języki konferencji – języki historiografii Wielkiego Księstwa Litewskiego (bez tłumaczenia).

Informacija tel. / Informacje tel.: +370 684 48885; +370 5 2617273

Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (e-mail: smigelskyte.stukiene@gmail.com)